

The Psychology of Rebuke: The Haftarat of the 'Three Weeks'

Rabbi Dr Harvey Belovski

1 טור אורח חיים סימן תכח

בפסיקתא: מבראשית עד י"ז בתמוז מפטירין מענין הפרשיות דומה בדומה ומשמם ואילך לפי הזמן ולפי המאורע תלתא דפורענותא ושבע דנחמתא ותרתי דתיובתא

From Bereishit until 17th Tamuz, we read a haftarah related to the parshah, like for like. From then onward, according to the time and event: three of punishment, seven of comfort, three of repentance...

2 שולחן ערוך אורח חיים סימן תכח

(ח) מ"ז בתמוז ואילך מפטירין ג' דפרענוותא, ז' דנחמתא, תרתי דתיובתא; ג' דפרענוותא; דברי ירמיהו, שמעו דבר ה', חזון ישעיהו. שבע דנחמתא, נחמו, ותאמר ציון, עניה סוערה, אנכי, רני עקרה, קומי אורי, שוש אשיש.

From 17th Tammuz onward, we read three haftarot of punishment seven of comfort, three of repentance. Three of punishment: the words of Jeremiah; listen to the word of the Lord; the vision of Isaiah...

3 ירמיהו א'

(א) דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימן. (ב) אשר היה דבר יהוה אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו. (ג) ויהי בימי יהוה יקים בן יאשיהו מלך יהודה עד תם עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלם בחדש החמישי. (ד) ויהי דבר יהוה אלי לאמר. (ה) בטרם [אצרך] [אצורך] (אצורך) בכטן ידעתיך ובטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נתתיך. (ו) ואמר אהה אדני יהוה הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי. (ז) ויאמר יהוה אלי אל תאמר נער אנכי כי על כל אשר אשלחך תלך ואת כל אשר אצורך תדבר. (ח) אל תירא מפניהם כי אתך אני להצילך נאם יהוה. (ט) וישלח יהוה את ידו ויגע על פי ויאמר יהוה אלי הנה נתתי דברי בפיך. (י) ראה הפקדתיך היום הנה על הגוים ועל הממלכות לנתוש ולנתוץ ולהאביד ולהרוס לבנות ולנטוע.

The words of Jeremiah son of Hilkiyah, one of the priests at Anathoth in the territory of Benjamin. The word of the LORD came to him in the days of King Josiah son of Amon of Judah, in the thirteenth year of his reign, and throughout the days of King Jehoiakim son of Josiah of Judah, and until the end of the eleventh year of King Zedekiah son of Josiah of Judah, when Jerusalem went into exile in the fifth month. The word of the LORD came to me: Before I created you in the womb, I selected you; Before you were born, I consecrated you; I appointed you a prophet concerning the nations. I replied: Ah, Lord GOD! I don't know how to speak, For I am still a boy. And the LORD said to me: Do not say, "I am still a boy," But go wherever I send you And speak whatever I command you. Have no fear of them, For I am with you to deliver you —declares the LORD. The LORD put out His hand and touched my mouth, and the LORD said to me: Herewith I put My words into your mouth. See, I appoint you this day Over nations and kingdoms: To uproot and to pull down, To destroy and to overthrow, To build and to plant.

4 ירמיהו ב'

(א) ויהי דבר יהוה אלי לאמר. (ב) הלא יקראת באזני ירושלם לאמר פה אמר יהוה זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך לקתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה. (ג) קדש ישראל ליהוה ראשית תבואתה כל אכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יהוה. (ד) שמעו דבר יהוה בית יעקב וכל משפחות בית ישראל. (ה) כה אמר יהוה מה מצאו אבותיכם בי ענל כי רחקו מעלי וילכו אחרי ההבל ויהבלו. (ו) ולא אמרו איה יהוה הפעלה אתנו מארץ מצרים הפוליה אתנו במדבר בארץ ערבה ושוחה בארץ ציה וצלמות בארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. (ז) ואביא אתכם אל ארץ הפרחם לאכל פריה וטובה ותבאו ותטמאו את ארצי ונחלתי שמתם לתועבה. (ח) הכהנים לא אמרו איה יהוה ותפשי התורה לא ידעוני ורעים פשעו בי והנבאים נבאו

The Psychology of Rebuke: The Haftarat of the 'Three Weeks'

Rabbi Dr Harvey Belovski

בְּכַעַל וְאַחֲרֵי לֹא יוֹעִלוּ הַלְכוּ: (ט) לָכֵן עַד אָרִיב אֶתְכֶם נָאִם יְהוָה וְאֶת בְּנֵי בְּנֵיכֶם אָרִיב. (י) כִּי עֲבָרוּ אֵינִי כַּתְיִים וְרָאוּ וְקָדַר שְׁלַח־וְהִתְבּוֹנְנוּ מֵאֵד וְרָאוּ הֵן הִיְתָה קְזָאת.

The word of the LORD came to me, saying, Go proclaim to Jerusalem: Thus said the LORD: I accounted to your favor The devotion of your youth, Your love as a bride— How you followed Me in the wilderness, In a land not sown. Israel was holy to the LORD, The first fruits of His harvest. All who ate of it were held guilty; Disaster befell them —declares the LORD. Hear the word of the LORD, O House of Jacob, Every clan of the House of Israel! Thus said the LORD: What wrong did your fathers find in Me That they abandoned Me And went after delusion and were deluded? They never asked themselves, "Where is the LORD, Who brought us up from the land of Egypt, Who led us through the wilderness, A land of deserts and pits, A land of drought and darkness, A land no man had traversed, Where no human being had dwelt?" I brought you to this country of farm land To enjoy its fruit and its bounty; But you came and defiled My land, You made My possession abhorrent. The priests never asked themselves, "Where is the LORD?" The guardians of the Teaching ignored Me; The rulers rebelled against Me, And the prophets prophesied by Baal And followed what can do no good. Oh, I will go on accusing you —declares the LORD— And I will accuse your children's children! Just cross over to the isles of the Kittim and look, Send to Kedar and observe carefully; See if aught like this has ever happened:

5 ישעיהו א'

(א) חֲזוֹן יִשְׁעִיָּהוּ בֶן אַמוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּיַמֵּי עֲזַיָּהוּ יוֹתָם אַחַד יַחֲזִקְיָהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה. (ב) שָׁמְעוּ שְׁמַיִם וְהֶאֱזִינֵי אָרֶץ כִּי יְהוָה דֹּבֵר בְּנִים גְּדֹלְתֵי וְרוֹמְמֹתֵי וְהֵם פִּשְׁעוּ בִי. (ג) יַדַע שׁוֹר קִנְיָהוּ וְחֲמֹר אָבוֹס בְּעַלְיוֹ יִשְׂרָאֵל לֹא יַדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן. (ד) הוּא גֹי חָטָא עִם כְּבֹד עוֹן זָרַע מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים עֲזָבוּ אֶת יְהוָה נִאֲצוּ אֶת קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל נָזְרוּ אַחֲוֹר. (ה) עַל כֵּה תִכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל רֹאשׁ לְחֵלִי וְכָל לֵב דָּי. (ו) מִכַּף רֶגֶל וְעַד רֹאשׁ אֵין בּוֹ מֵתָם פָּצַע וְחֲבֹרָה וּמִכָּה טְרִיָּה לֹא זָרוּ וְלֹא חֲבָשׁוּ וְלֹא רִכְכָּה בְּשִׁמּוֹן. (ז) אֲרָצְכֶם שָׁמְמָה עֲרִיכֶם שָׁרְפוֹת אֵשׁ אֲדַמְתֶּכֶם לְנִגְדְּכֶם זָרִים אֲכָלִים אֲתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת זָרִים. (ח) וְנוֹתְרָה בַת צִיּוֹן כְּסִכָּה בְּכָרֶם כְּמַלּוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה. (ט) לֹלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שְׂרִיד כְּמַעַט כְּסֹדֵם הֵינּוּ לְעֲמֹרָה דְּמִינוּ. (י) שָׁמְעוּ דָבָר יְהוָה קְצִינֵי סֹדֵם הֶאֱזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמֹרָה. (יא) לָמָּה לִי רַב זְבָחֵיכֶם יֹאמֵר יְהוָה שְׁכַבְעִתִּי עֲלוֹת אֵילִים וְחֲלָב מְרִיאִים וְדָם פָּרִים וְכִבְשִׁים וְעִתּוּדִים לֹא חִפְצָתִי.

The prophecies of Isaiah son of Amoz, who prophesied concerning Judah and Jerusalem in the reigns of Uzziah, Jotham, Ahaz, and Hezekiah, kings of Judah. Hear, O heavens, and give ear, O earth, For the LORD has spoken: "I reared children and brought them up— And they have rebelled against Me! An ox knows its owner, An ass its master's crib: Israel does not know, My people takes no thought." Ah, sinful nation! People laden with iniquity! Brood of evildoers! Depraved children! They have forsaken the LORD, Spurned the Holy One of Israel, Turned their backs [on Him]. Why do you seek further beatings, That you continue to offend? Every head is ailing, And every heart is sick. From head to foot No spot is sound: All bruises, and welts, And festering sores— Not pressed out, not bound up, Not softened with oil. Your land is a waste, Your cities burnt down; Before your eyes, the yield of your soil Is consumed by strangers— A wasteland as overthrown by strangers! air Zion is left Like a booth in a vineyard, Like a hut in a cucumber field, Like a city beleaguered. Had not the LORD of Hosts Left us some survivors, We should be like Sodom, Another Gomorrah. Hear the word of the LORD, You chieftains of Sodom; Give ear to our God's instruction, You folk of Gomorrah! "What need have I of all your sacrifices?" Says the LORD. "I am sated with burnt offerings of rams, And suet of fatlings, And blood of bulls; And I have no delight In lambs and he-goats.

The Psychology of Rebuke: The Haftarat of the 'Three Weeks'

Rabbi Dr Harvey Belovski

6 פרי צדיק פינחס ז

והנה נבואת ירמיה אף שבשעתו לא נשמעה שהרי ייסר אותם על אשר לא שמעו בקולו ועל ידי זה בא הפורעניות... והענין דמי שיש בו יראת שמים הוא נעשה מרכבה למדת מלכות שהוא בחינת יראה... והוא דברי אשר שמתו בפיו ואז לא ישיב אלי ריקם ודבריו נשמעין. ולכן מייתי בגמרא שם הראיה מפסוק סוף דבר הכל נשמע וגו', היינו שאף שבזמנו לא נשמע מכל מקום סוף דבר יסבב ויתגלגל שיהיה נשמע כמו שאמרו נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה ויבוא זמן שיהיה נשמע. ועל זה מפטירין הפטורת דברי ירמיה לתקן מה שלא שמעו אז דבריו ושיהיה נשמע היום והוא כנגד מדת כתר עליון דאיהו כתר מלכות. והפטורת שמעו שמיעה הוא נגד מדת חכמה. והפטורת חזון שהוא ראיה הוא כנגד מדת בינה לבא, היינו שיכנס למעמקי הלב ועל דרך מה שנאמר ולבי ראה וגו' ואחר כך ז' דנחמתא כנגד ז' מדות התחתונות והם כולם הכנה לראש השנה שבתשרי עתידין להגאל....